

כיצד התחילה

אספקת המים

למענית, על בארות

המים והפולקלור

תקציר

בימים אלו מחובר הקיבוץ לאספקת מים דרך חברת מקורות. זהו אירוע היסטורי בעל חשיבות גדולה לאספקת מקור מים נוסף לקיבוץ מענית, שעד היום שאב מים בעצמו מבארות הנמצאות בשטחי הקיבוץ.

כיצד התחילה אספקת המים למענית, על בארות המים והפולקלור.

במענית נקדחו שתי בארות. הראשונה נחנכה בשנת 1944. השנייה נחנכה ב-1953.

החיפושים אחרי המים התחילו עוד לפני שהקיבוץ עלה להתיישבות. כפי שפיתוח ישובים בעבר נעשה ליד מקורות מים, כך היה נחוץ למצוא מים כדי להקים נקודת התיישבות שתספק מקור חיים ופרנסה למתיישבים החדשים. במערכה לחיפוש המים נעשו ניסיונות קידוח בקרקע, שהיא כידוע סלעית וקשה ולא מקילה על הקידוח. הסיפורים על בארות המים קיימים עוד מהתקופה שבו הישוב "נרבתי" היה באזור ולפי החוקרים, סיפורי השכנים הערבים עורבבו עם סיפורי הפולקלור של האזור שאומרים כי על המים רובצת "קללה ומי ששותה מהמים האלה " יומת" !!

בהמשך, מספר תמונות שנלקחו מאלבומים שהוענקו לאריה חצור אשר על משק האנרגיה ויוסף שורץ (יושקו) מרכז הבניין עם חנוכת הבארות צילם את התמונות -דב גולדשטיין.

סיים כנרתה

הכרוס השומס.

על מטרת הממשלה בסצאת פורחית סכרוור נקודה שציונה כחירבת
"ברוס". חוקר אתיקות הארץ זחולות הישוב העברי בפולקלור של שכנינו
כמו באנאלום של האסופיה החדשה של עמינו אין זה שטח בלתי חרוט. המחקר
מספר על המחוז כרבהנסוס ובו העיר העברית לכרתה - נרבתה שבה התגוררו
עברים רבים כישוב צפוף ופורח אחרי בריחתה מקוסצה אחרי הפוגרוםבימי
שלחמת הרוסאים. לפאז עד שנה 1913 עברו ארמות ברוס-נרבתה לידים נכריות.
בספורי השכנים מטעא שלל רב של תיאור כענין על הכרוס. סמופרעל הנקודה
השכנה חירבת סריה שהיתה עוד לפני כמה סאות שנים סאוכלטת על ידי נוצרים
(סכאן שטה) והחריבה על ידי כוחות הסוכר. על הנקודה ברוס רכצה - לפי

במערכה לחיפוש המים נעשו ניסיונות קידוח בקרקע, שהיא כידוע לא מטיבה על
הקידוח, סלעית וקשה. לכך מצטרפים הסיפורים על בארות המים קיימים עוד
מהתקופה שבו הישוב " נרבתה" היה באזור ולפי החוקרים, שסיפורי השכנים
הערבים עורבבו עם סיפורי הפולקלור של האזור שעל המים רובצת "קללה".
שמי ששותה מהמים האלה " יומת" !!

(סכאן שטה) והחריבה על ידי כוחות הסוכר. על הנקודה ברוס רכצה - לפי
אותם הסיפורים - קללה; היו אמנם יסודות לישובה -סיים- אבל מי שיטתה
סחנוזלים האלה של הכארות - ימות. עד היום ישנה סטטת ברוס ערביה -
פעט בשואיה והיום פלחים - עניצניה האחרונים יכולים עד היום להראות את
הקברים של בני סטטותיהם סכניכול סתו בעקס שהית פי-הכרוס. וזאת הסיבה
שסתמו את הכארות ועם סתימת הכארות הושלח סטטה על הכרוס.
בשנת 1913 - סנה לפי שהתחילו לרעום תותחי מרחץ הדמים העולמי
הקודם - נקבה כרכור על ידי סלוינגר - יהודי רוסי ויהודי אנגליה - חברת
אחוזת לונדון א ובחורן זה גם החלק הסורתי הכרוס. הכרוס שוב היה בידי
יהודים ונדרש לספרו בפני מחזיקי גכולות. המפקיד הופקד בירי השומר.
בספר הח'סל ראשוני ה'וצי מעצמית נכרת סמו של הכרוס גלעדי
צבורה ו..... עסור על הספר כאן. אבל האדסה נסארה בסטמותה. רק
בשנת 1935 ביטה לובזובטקי הסנוח באופן פעטי להחיות את הסטטה. היא
בוקה אט הגיע הרוטאי וכאילו כרי להצדיק סיפורי הערבים השכנים
נפרו שני קרבנות יקרים של בוני הסוטטה ונאסני ציבור הפועלים בעת
גילוי הבאר. ושוב הושלח סס שנים על הכרוס.

במענית נקדחו שתי בארות הראשונה נחנכה בשנת 1944 .
קידוח באר א'

באר המים השנייה נחנכה בשנת 1953 קידוח באר ב'

החיפושים אחרי המים התחילו עוד לפני שהקיבוץ עלה להתיישבות. כפי שפיתוח ישובים בעבר נעשה ליד מקורות מים כך היה נחוץ למצוא מים כדי להקים נקודת התיישבות שתספק מקור חיים ופרנסה למתיישבים החדשים.

- 2 -

ברכת גואלת.

רק בשנת 1942 בגואלה הברוס על ירי הקרן הגואלת על ידי האדם, בצעדי הראשונים - טרם עלה קיבוץ מעניה על הקרקע ידע בגואלת הקרקע צריכה להעשות עם הפרעת הארבה על ידי מים, המעשה הראשון היה הקן ירק שוקם על ידי הכנת צנורות המים טבאר עין סטר השכנה, טאו נשתנו טבי הברוס השוכם, כל חלקת ארבה הנוחבת לעיבוד נחרשה לפלחה וב-120 דונם טידרו טידורי הסקאה לגן ירק ומספוא בואדי על יד הנקודה נטעו צטי פרי, בתוך הנקודה הוקמה שכונה של לולים, נבנתה הרפת סטכילה 10 ראש, הועברו הצריפים, נבנה בית מגורה אחד ובית ילדים אחד ובאלה הימים מתחיל המהנה היטן הכרכור באופן סופי, בית הרושה "גל-עם" לעטילן וגליקוזה נותן נוסף לעבודה גם פטלת לענטי חצר, דבר שחשוב בייחוד בימי יקר ההטפה, השטח השוכם במהרה טנים והעזוב כששן עשרים בטנים לטרות היותם כבר בידי יהודים נהפך למרכז חיים, 220 נפש סכיל קבוץ מעניה ובאם נוסף עוד את העובדים ב"גל-עם" על טפחותיהם הרי מפרנסת החלקה הזו כ-300 נפשות.

המשק בצעדיו הראשונים קיבל מים מבאר עין שמר. כשאספקת המים לעין שמר לא הספיקה להם נדרש היה לחשוב על קידוח נוסף. הקשיים בקידוח שהחל באיזמלים, סנטימטר אחר סנטימטר וזאת בכדי לגלות כעבור 11 חודש מים זכים.

פי ברכת בנרבתה.

ההטק הוא רק בתחילת בעריו, צנורות המים הם עורקי חיים - באר-חלב, עד כה קיבל ההטק מים טבאר עין סטר, אבל עם ההתפתחות המזכירה דוקא בטנים האחרונות של השכן התכור שאין ספיק מים גם למעניה וכבר בטנה הראשונה של קיום ההתיישנות בנרבתה התברר מים צורך בסיס, כיוצא ב-1943 התחיל הקידוח שהבדס ט, בלאס היטן את מקום הקידוח וקבוצת "השדה" שותפות לקידוח בארזה עשתה את הכל כדי לגלות מים, הקידוח היה קשה, טרק זמן ערוך ירוו רק סנטימטר אחרי סנטימטר, האיזמילים התעקלו, הקידוח לא ישר, יש לסמוט את האור ומחדש לקרות, וטוב ירוו וטוב אבן רילומית, אבל בסוף אחרי קרוב ל-11 חדשי קידוח גילתה שאיבת הנטידון מים רבים, מים זכים, לפים אלה יש הטקיד טבובר למדי, קרקעות ברבתה הן זרועות סלעים וטרשים, רק חלק מתוך 2200 ד' ראדים לעיבוד וכדי לפרנס את

התיישבות בנקודת מענית שעיקר הפרנסה שלה הושתת על פיתוח גידול בקרקעות הקרובות ומפעל גל-עם דרש התייחסות מוסדות המדינה שבדרך לקידוח מקור מים. ולכשימצאו אותם יוכלו האנשים העולים ומתפקדים על שערי הארץ לעלות ושיהיה להם מקום מגורים.

הושביה יש להפך כל חלקה מתאימה לטעם שלחין, ענפי חצר יתפתחו הורות
לשטחי השלחין והפתוח של גל-עם, אבל גם את השטחים הפחות טובים ברפע ע"י
נטיעות נרחבות שיגיעו לטאות דובניים ובעזרת המים נעלה את היבולים גם
של גדולים טובטרופיים, שהם בדרך כלל נחשבים כמעט בעל ונוכל לכוון את ע
עונת הבצור וקטיף.

הארסה הסבירה פנים, היא נוחתת ע"י הקירוח המוצלח יסוד
להתפתחות טובה של המסק, קבוץ מענית שהחיל רק ג-10 ענבותיו את
המיטותו לפני שנה עומר מוכן להמסעות טסקיה, עד כה הוא קבל רק
6000 לא"י תקציב ציוני, סכום ואום שעומד במתירה משועת לתנאי בנין
המסק, כי בהתחשב עם ערכו הריאלי של המטבע בימי שלחמה, בהתחשב עם צורך
האינטנסיפיקציה ע"י השקעות גדולות כדי להוביא את המבטימות ששטחי הקרקע
המסוממים הנתונים כבר לעיבוד, ולבסוף בהתחשב עם ותק הקבוץ
שעולה בהרבה על רבים מהעולים החדשים על הקרקע בזמן האחרון.

אם ינתן סוף סוף אחרי שהארסה הסבירה פנים מעד לאדם על ידי
המוסדות המשובים לפיתוח ובנין המסק, למען ביחוד המסק למנין ולילדיו,
ל- 18 מגויסיו עם שוך הימים הנוראים ולקליטת עולים חדשים שמתדפקים
על שערי הארץ.

חברת מים שומרון בע"מ
شركة الماء شومرون محدودة التأسيس
THE SAMARIA WATER CO. LTD.

تل ابيب ص.ب. ٦١٦ تل ابيب. ת.ד. 116 TEL-AVIV, P. O. B.

טל. 4651

טלפון 4651

1210/ש.ד.ת.

18 באפריל, 1943
ניסן תש"ג

לכבוד
"מענית" קבוץ השומר הצעיר,
קבוצת פועלים להתישבות שתופית בע"מ.
כ ר כ ו ר .

א. נ.

אנו שבים למו"מ עם מרכז החקלאי ואתכם
בדבר הספקת מים לאדמותיכם בכרכור.

עד היום טרם התקשרתם אתנו בחוזה בנוגע
להספקת מים לכם. בזה הננו להודיעכם כי בהתאם
להחלטת ההנהלה אנו עומדים לעשות סדורים
ידועים במערכת המים שלנו שיכניסו שינויים
בצורת הספקת המים לאותן האדמות שאתם מעוניינים
בהן.

אם עוד יש ברצונכם להתקשר אתנו בחוזה
נבקשכם לבקר במשרדנו במשך חול המועד פסח כדי
לדון באופן סופי בשאלה הזאת.

נא להתקשר אתנו קודם בסלפון כדי לקבוע
את זמן הפגישה.

בכבוד רב,

יצחק מילנצ'וק
מנהל

יו/מג

המים בתחילת הדרך סופקו ע"י חברת המים שומרון בע"מ

הודעה שנמסרה מקיבוץ מענית על ההצלחה במציאת מים 23.4.44

כרכור-נרבתה, 23.4.44

אנו סודיעים לך (לכם) בשימחה, ששאיבת
הנסיון ביום החטשי העבר גילתה בנרבתה - על
אדמת הקרן הקיטת לישראל, מקום התישבותנו
בפתח ואדי-ערה בשלוחות הרי אפרים - מ י ס
ר ב י ס. במים אלה נרחיב את גבולות
ההתישבות העובדת ונפדה את אדמת הלאום.

מ ע נ י ת

קבוץ השומר הצעיר להתישבות
סתופית בע"מ

בצרוף ידיעות על פרשת המים.

מים רבים בנרבתה-מענית

נרבתה, יום א' — חווית חדווה עמוקה היתה לקיבוץ מענית בליל חמישי במסיבה שנערכה לאחר שאיבת-הנסיון במקום קייחה הבאר שגילתה מים רבים. לאחר 11 חודשי קידוח בשכבת אבן קשה.

מקום הקידוח סומן על-ידי המהנדס ש. בל אס ובוצע על-ידי קבוצת-השדה, שותפת לקידוח בארות, שעשתה במיטב יכולתה הטכנית והמקצועית למען התגבר על הקשיים. מציאת מים בשפע בנקודה זו מביטחה פיתוח המשק על כל ענפיו החקלאיים.

בליל שישי שתף את עצמו קיבוץ עין-שמר על כל אנשיו בשמחת מענית, בבואם למסיבה שנערכה במשרת. במסיבה זו בא לביטוי ערך המים שנמצאו בנרבתה לא רק בשביל הקיבוץ המתישב, אלא גם לסביבה ולמתיישבים העתידים לבוא בהרי אפי' רים. הושמעה הקריאה למוסדות המתיישבים להושיט יד להקמת המיפעל.

מן העתונות

24-25.4.1944

LATE Edition

THE PALESTINE POST

JERUSALEM THURSDAY, APRIL 25, 1944

WATER FOUND AFTER YEARS' DRILLING

After nearly a year's drilling, water has been found at Maanit-Nevata settlement near Karkur.

The new well, which has a considerable yield, will help the development of the settlement which has suffered severely from lack of water.

מענית - נרבחה

13.5.1945

קיבוץ השומר הצעיר
להתישבות שתופיח בע"מ
דאר כרכור. טלפון פרדסיחנה. צ. 42

ה ז מ נ ה

לכ"ה אב תש"ו

הרינו מתכבדים להזמין אותך (כס) להשתתף בחגיגת המים
שתתקיים אצלנו ביום ר' סיון תש"ו 16.5.45 בשעה 16.00
לרגל הנעת באר המים שלנו
נשמח מאוד לראותך (כס) בין האורחים

בכבוד רב

מענית
כרכור

בשם

אוסו מיוחד יצא מחדרה בשעה 14.30
18.00 מנרבחה

הזמנה לטקס חגיגת המים באר מים א'

הזרמת המים בנעם הראיונה

(מפי עד ראיה)

בשעה 10 בערך הייתי עם עדר הצאן ע"י קו המים, למטה, לפני

המחצבה שעל יד המחנה. באו חסמלק ורינה.

מתי? - שואל אני.

אנו הולכים עכשיו לנסות - אומר חסמלק וניגש אל הטיבר להראות לרינה איך
לטפל בו כאשר יגיע הרגע. אחרי כן הלכו הלאה עם הקוו בכיוון לעין שמר,
כנראה לפנות את הטיבר הראשוני...

אחרי 3/4 שעה הייתי בפנים הגדר.

ראיתי: השני מקומות פרץ זרם של מים לבנים, אבל למטה, בגן. מאחורי הצריף
הראשון מזדקף צינור שחור עם הראש לשמים.

חסמלק יזוהר עם הסוס למעלה. נחאספו אנשים. מורדי שילר שם אוזנו על הקו,
כרופא על לבו של חולה.

- טומעים את האויר - אומר הוא.

זה סימן טוב. מישחו מצלצל.

הנשים נחפזים מכל הפינות. בחורות הסבבה רוצות להצטלם דוקא בהזדמנות זו.

והנה: מ-י-ם! מ-י-ם!

מהצינור השחור תפץ זרם מים קטורים

אכן - ניצחנו, צעדנו צעד קדימה.

אלה תולדות המים

הנוסחה הכימית של המים היא 2 חלקים מימן וחלק אחד חמצן. היות וחלק

המימן הוא הברזל - קוראים לחומר זה - מים.

במים יש גם מלח. אבל אחוז קטן.

המליקאים הליטאים קבעו שבמי מעניח נמצא גם אחוז גבוה של פלפל, וזה בהשפעת הצ'כיס.

מלח במי מעניח יש רק כשהמטלה מאוהבת...

המים מתחילים לזרום רק כשפותחים את הברז.

יש גם מים רתוחים. מים רתוחים הם אלה כשמעמידים סיר מים רגילים על הכיריים ועל

ידע עומדות כמה בחורות ורוחחות על זה שאין להן מים.

כמוצו המים הוא בטיחות קבוץ, במטבח, ובתקופה מאוחרת יותר - במקלחת, כי טע דיבורי

פחם, וכילות וכדומות - טוטפיה ממש כמו מים. ביהר דיוק: מען טטויסט וואסער...

בעקט 2/3 של כדור הארץ מוקפים מים. בכדור הארץ תופסים המים 99.9% - מים במרק,

מים בחלב, מים בטיחות, מים בועדה, מים בראטים - מים ומים!

במים אפשר למצוא סערוח של הטבחה, בצקניות, פחיתים, חתיכות חצילים, סימני גזר,

ו עמים רחוקות גם תוכן ופעם ביובל גם עצם בטר.

במים טוטפיהם את הפה, אך לא את הטוח. לגזבר חסר כסף, לרג - מים.

זהם מים חזק עלול לטסוף את בן הירקות, אם לא דואגים לסכר. במים אפשר לכנות שריפות

ודליקות, אך לא את אהבה.

למיכום: המים זה אלמנט ראשוני בחיי האדם, בייחוד בחיי האשה.

ובכן, והכו גודל למים, שבת והודייה למים. הלל והטבחות לאנטי המים ולצינורות.

נקלם ונודה לאלה טידם במים. מי יתן ונזכה לבאר מים, לבריכת מים, לחיים זורמים

וסוערים במים.

מים. מים. מים.

מכתב של מענית על באר הנמצא בבוסתן מנשה (לא פעילה היום)

26.8.47

לכבוד
הוועדה המימית הארץ כפרים
פ.ל.א.ב.ב

אנו למנוח אליכם, מדבר חלק האדמה סביב הכפר שלכם בגוש 10089.
כבר ניבשם להכשיר את חלק האדמה שלנו בגוש הני"ל, ולהסכה לאדמה עיבוד.
התברר לנו כי אין כל אפשרות, להכשיר את השטח אשר מצריך בנין רבדים,
הוצאת טלעים, היסול הודדי פבלי לחכמים בתוך. מעולה זו גם חלק מהחלקה
שלכם, היות וזה יכודות אלה נמצא בעזרת מכוונת גדולות.
הנוו מדברים עם הקרן הקצמה לישראל, ונס פוכנים בהחשבה עם הסגב לקנות
סמטת החלקה הזו לזכותנו. אנחנו מודנו מוכנים להבטיח לכם גישה לכפר
בהתאם לצרכים שלכם.
מקשה לעין בהצעתנו זו, רצוי כי בא כוחכם יבוא איתנו מדברים במקום,
כדי שנוכל במשותף לקבוע את אפשרות הסידור באופן מעשי.
כדעתנו לנו כי הסידור הזה לא יתקל בקשיים מצידיכם, היות וזה חמש שנים
החלקה אדמה זו עומדת ללא ניצול.

בכבוד רב.

(מנשה)

הצמח. ללשכה הרשמית של הפ.א.ל.

מכתב מזכיר הקיבוץ הארצי לקידוח המוצלח - כבר אז הסתייגו מיכולתם של המתיישבים לממן את הוצאות הקידוח והקמת משאב עצמאי לאספקת מים.

ההסתדרות הכללית של העובדים העבריים בא"י
הקיבוץ הארצי השומר הצעיר

מרחביה, יום 1.12.52
דואר מרחביה, סלולר 22014 44

הועד הפועל

א ל
קבוץ מעניה

ח. י. .

בשובה שלכם למכתב הברכה לקידוח המוצלח - הנכם כוחכים
בין היתר: "כמו-כן הננו תקווה שעם סיומו המוצלח של הקידוח
מעבור ממצב של נויטרליות קרירה לאהדה מסייעת והעמוד לצדנו
בשלבים הלא פחות קשים הסובילים לצירחה של הכאר והפעלחה הסופית".

יחסי המסתייג מהחלטהכם לג/שה לקידוח הכאר נבע אך ורק
מחספק ביחס לאמצעי המימון הדרושים לכיצוע מיפעל זה על כל שלביו -
המצב בשוק האשראי ידוע לכל ולמעשה לא נראים סיכויים להשיג
אמצעים רציניים, פרט לחקציבי פיחוח. אף פעם לא נקסנו בקוו של
נויטרליות קרירה והמיד אנו מוכנים לעסוד לימינכם בעזרה במידח
האפשר.

כ כ " ח

שלמה רוזן .
שלמה רוזן

המחוללות שרה סופר רחל כרמלי מלכה רם..

מגדל המים הראשון במענית

והקהל בחג המים - באר ב'

הדבר קרה באחד הימים. החברים באים מהעבודה וכרגיל מתכוננים לעשות "מקלחת". אחד תופס דלי, השני סיר, בכדי לסחוב מים. בעמדו בתוך המקלחת מרגיש פתאום חבר אחד, שהיה הראשון בתור, שמטפטף לו משהו על הראש. הוא אינו מעיז להרים את הראש, אלא מהרהר: אין זה גשם, יפה בחוץ. מה יכול לטפטף אצלנו מחוץ לגשם? ברזים, טושים – אלה הם חלקי שירת העתיד. מתי יהיה קו המים – לא ידוע. כמה זה יהיה טוב, נעים, כשהזרם החזק של הטוש שוטף את הגוף, מרענן אותו ומשחררו לרגעים מעייפות העבודה. שקוע בהרהורים על מחר טוב יותר, מרגיש הוא מחדש את הטפטוף. הוא מעז להרים את הראש, ואז – צעקת שמחה והשתוממות גם יחד פורצת מגרונו. רואה טוש וממנו טיפות מים מטפטפות. "חבר'ה, תזרקו את הסירים! יש קו מים, קו מים במקלחת!" לשם בטחון מנסה הוא לפתוח ביד רועדת את הברז, והמים באמת נוזלים. הרי לא ייתכן שביום אחד גמרו את הקו! אז מה קרה, מאין מים בטוש? תפוס סקרנות נועל בחזרה את נעליו ויוצא לראות את מקור המים. וכאן הוא ממשיך בהשתוממותו. על לוחות קשורים מונח צינור מהגון, מחובר לא רחוק מהמקלחת לדוד של הכביסה. תחת הדוד בוערת אש והמים מתחממים בו. איזו המצאה נהדרת! אצל מי גילו כישרון כזה? הוא שוכח את התור שיכולים לתפוס לו במקלחת והולך לשאול הלאה. והנה מה שנודע לו: אחד מחברי הפלוגה מתלבט יום-יום בשאלה: איך להוריד פעם, באופן יסודי, את הלכלוך. ללכת להתקלח ב"קמפ", כפי שעושים אחרים – רחוק מדי בשבילו ופחות מדי נוח; לקחת דלי מים מהחביות – זאת סתם שטות. דלי מים יכול להספיק בשביל תינוק, אבל לנקות גוף רגיל ומפותח של גבר מבוגר? יוצא לו, פשוט, לנקות כל יום חלק אחר, ואז אפשר להיות בטוח שבמשך השבוע כל הגוף יהיה רחוף. אולם גם את התכנית הזו קשה להגשים, כי סוף-סוף בן אדם עובד ומתלכלך, אין המצפון נקי כלפי המגבות והמצעים. הוא מוותר יום, כמה ימים, ומשתיק את מצפונו, כשבין כה וכה המקלחת שעושים האחרים אינה שווה מאומה – זה רק בזבוז זמן. טוב יותר להיות כנה בפני עצמו ולהגיד: "אני מלוכלך" ודי. למרות זה – ההרהורים על אותו נושא אינם עוזבים אותו. הוא מסייר במחנה וחושב. רואה דוד כביסה, מתבונן והולך הלאה. רואה צינורות מהגון – רכוש "אודים". מתסכל, מסתכל, עומד וחושב. משהו כבר מונצץ במוחו. מנסה לחבר במחשבה את הדוד עם הצינורות. אולם איך למעשה. לקחת יום עבודה? בודאי יצחקו, יגידו: "מחפש משחקים! בזמן חוסר ידיים עובדות מותר אקספרימנטים כאלה לעשות אחרי העבודה". מה איפוא לעשות? הרעיון אינו עוזב אותו. קורה שמסדרים את החבר לשמירת-לילה. גם זה לטובה, מהרהר. מבלי להודיע לאף אחד, הוא מתחיל במפעלו. הכל טוב, אבל בלי עזרה קשה להסתדר. פנייתו נתקלת בצחוק (אין נוטים אצלנו לתת אמון בכשרון הזולת). בשקט הוא אוסף לו את החלקים הנחוצים, ואחרי עמל רב ושעות עבודה רצופות – פותח את הברז, והרגשה נעימה של נצחון ממלאת את ליבו: המים נוזלים מהמסננת! מרוצה מעצמו, אינו מסתפק הזה. אעשה גם טוש חם – הוא חושב – חלום של רבים. אולי זה יחיש גם את בואם של חברים נוספים ממענית. הוא אוסף עצים במחנה ומבעיר את האש, ואחרי שעות אחדות היתה מקלחת חמה, כמו בזמנים הטובים במענית. וכעת צריכה אני לסיים את הסקירה הפשוטה הזאת ונראה לי בתור סיום מתאים כך: פחות זלזול למנסים נסיונות ויותר עזרה להם.

NAAMAN LTD. CLAY BRICK WORKS
HAIFA, 5, KINGSWAY, P.O.B. 1423, PHONE 2680/7220

נעמן בע"מ מפעלי חרשת ללבני חסר
חיפה, רח' המלכים 5, ח.ד. 1423, טל. 7220/2680

י"א/פצ"ש

חיפה, 16 בספט' 1945

אל קבוץ השות"צ "מעביות"
דאר כרכור

ח.י.י.

שאו ברכה לחגכם הגדול, אנו מאחלים כי שאיבת
המים ממענקים ירדו את סדותיכם וישמחו לבסוס
וקדום כשקכם הצעיר.
אנו מצטערים שלא נוכל להסתף בהגיגה ותקבלו
את אחולינו טרחוק.

כ"ח באסנה

נעמן בע"מ חיפה
HAIFA
[Handwritten signature]